

TỰ DO TÔN GIÁO HAY SỰ LỢI DỤNG TÔN GIÁO VÀO NHỮNG MƯƠ ĐỒ CHÍNH TRỊ ?

HÀ NGỌC THỌ^(*)

Công cuộc đổi mới đất nước với những thành tựu to lớn trên các lĩnh vực của đời sống xã hội đã thật sự mang lại cho nhân dân ta một cuộc sống phong phú cả về vật chất lẫn tinh thần. Hình ảnh một nước Việt Nam đổi mới, đang trên đà phát triển, vững bước tiến vào thiên niên kỷ mới đã trở thành niềm tự hào của mỗi người dân Việt Nam, không phân biệt dân tộc, tín ngưỡng tôn giáo. Trong niềm vui chung đó, người Việt Nam Công giáo lại càng vui mừng vì vừa bế mạc năm Thánh 2000 tràn đầy hồng phúc, kỷ niệm 40 năm thành lập Hàng giáo phẩm Việt Nam, 20 năm Hội đồng Giám mục (HĐM) Việt Nam ra Thư chung 1980 xác tín đường hướng mục vụ "Sống Phúc âm giữa lòng dân tộc để phục vụ hạnh phúc của đồng bào". Và hôm nay, mỗi tín hữu Kitô giáo đang sống đạo theo lời mời gọi "Sống, làm chứng và loan báo Tin mừng Chúa Kitô" như Thư mục vụ của HĐGM Việt Nam gửi toàn thể giáo dân tháng 10-2000 vừa qua.

Tiếp thay giữa lúc này, những việc làm mang tính kích động của linh mục Ta-đê-ô Nguyễn Văn Lý (nhà thờ An Truyền, Phú An, Phú Vang, TP Huế) đã làm vẩn đục bầu không khí an vui trong đời sống Giáo hội Việt Nam, gây bất bình trong nhân dân, trong đó có những người Công giáo Việt

Nam vẫn mang trong mình truyền thống kính Chúa yêu nước được xây đắp qua bao thăng trầm của đất nước.

Bằng những việc mà linh mục Lý đã làm ở nhà thờ Nguyệt Biểu (từ 8-1995 đến 2-2001) và những tài liệu do linh mục Lý viết và phát tán được gọi là "Tuyên ngôn", "Lời kêu gọi", đặc biệt là "Lời chứng" gửi Quốc hội Mỹ (ngày 13-2-2001), linh mục Nguyễn Văn Lý đã hoàn toàn bộc lộ bản chất phản bội quyền lợi dân tộc, đi ngược đường hướng mục vụ của HĐGM Việt Nam là đồng hành với dân tộc, tiếp tay cho các thế lực thù địch gây chia rẽ hận thù, phá hoại đoàn kết dân tộc.

Dưới danh nghĩa đấu tranh đòi "tự do tôn giáo", linh mục Nguyễn Văn Lý đã cố tình xuyên tạc sự thật về xã hội và đời sống tôn giáo ở Việt Nam, rằng "không có nơi nào và cũng chẳng có một ai được độc lập, tự do trên đất nước rộng lớn của chúng tôi cả", "sự ràng buộc của Nhà nước Cộng sản đang làm tất cả các tôn giáo đều mất hết tính độc lập tự do", rằng Nhà nước Cộng sản Việt Nam với "Chính sách cực kỳ tàn bạo mang chủ đích bóp chết tôn giáo" v.v... Tại sao linh mục Nguyễn Văn Lý lại có thể cố tình bóp méo sự thật, nhắm mắt làm ngơ trước

*. Nhà báo, báo *Người Công giáo Việt Nam*.

thực tại về đời sống các tôn giáo ngày đang thăng tiến tại Việt Nam (với gần 1/3 số dân là tín đồ các tôn giáo)? Đảng và Chính phủ Việt Nam xuất phát từ quan điểm tín ngưỡng tôn giáo là một nhu cầu tinh thần của một bộ phận nhân dân, không chỉ đề ra chính sách tôn trọng tự do tín ngưỡng, tôn giáo, mà còn động viên khuyến khích, tạo điều kiện để các tôn giáo phát huy những giá trị đạo đức, nhân văn của mình vì lợi ích chung của cộng đồng dân tộc. Một bầu không khí cởi mở, đoàn kết các tôn giáo, hoà hợp đạo đời, tín đồ các tôn giáo ngày càng tin tưởng vào Đảng Cộng sản Việt Nam, cùng chung sức xây dựng đất nước giàu đẹp, đang thật sự hiện hữu tại Việt Nam mà bất kì người dân bình thường nào cũng nhận thấy. Nhân kỉ niệm 40 năm thành lập Hàng giáo phẩm Việt Nam (24-11-1960), thư mục vụ của HĐGM Việt Nam gửi các thành phần dân Chúa (7-10-2000); đã khẳng định “Việc thành lập hàng giáo phẩm Việt Nam là bằng chứng Giáo hội Việt Nam đã trưởng thành, đã sống và đang sống đức tin với lòng xác tín và lãnh trách nhiệm loan báo Tin mừng cứu rỗi cho đồng bào của mình. Việc mừng 20 năm HĐGM toàn quốc ra Thư chung năm 1980 với đường hướng mục vụ Sống Phúc âm giữa lòng dân tộc, thúc đẩy chúng ta sống, làm chứng và loan báo Tin mừng theo cung cách Việt Nam”. Và sự trưởng thành của Giáo hội Công giáo tại Việt Nam đã được minh chứng bằng thực tế sống động của đời sống, sinh hoạt tôn giáo. Giờ đây bộ mặt các xứ họ đạo đều đang khởi sắc, khang trang với hàng loạt các thánh đường được tôn tạo, làm mới, các nghi lễ sinh hoạt tôn giáo diễn ra rất sôi nổi sầm uất, đông vui.

Khách quốc tế hành hương đến La Vang nhân kết thúc năm Thánh 2000 cũng phải sửng sốt trước lễ hội hoành tráng, có hàng vạn giáo dân tham dự, khác xa những gì mà họ được nghe về "mất tự do tôn giáo ở Việt Nam" do những kẻ ác tâm tung tin. Và giờ đây, linh mục Nguyễn Văn Lý đang tiếp tục cái giọng điệu xuyên tạc ấy. Phái đoàn Toà Thánh Vatican sang thăm và làm việc với Chính phủ và HĐGM Việt Nam (5-2000) cũng có chung nhận xét về sự sống đạo nồng hậu ở Việt Nam và ghi nhận sự quan tâm giúp đỡ, tạo điều kiện của Chính phủ với các hoạt động tôn giáo. Những điều đó chắc hẳn linh mục Lý đều biết. Vậy mà tại sao linh mục Lý lại muốn phủ nhận những điều tốt đẹp đang diễn ra trong đời sống tôn giáo ở Việt Nam? Linh mục Nguyễn Trọng (nhà thờ Chính toà Phủ Cam - Huế), trước những việc làm của linh mục Lý, đã bày tỏ: "Với tư cách là một linh mục, tôi thật đau buồn... Cha Lý đã đi ngược lại với tinh thần bức Thư Chung của HĐGM Việt Nam ban hành năm 1980" và khẳng định ở nơi giáo xứ của mình "chúng tôi rất mãn nguyện vì chính quyền rất tôn trọng tự do tín ngưỡng...". Ông Trần Đình Thọ, Phó Chủ tịch Hội đồng giáo xứ Phủ Cam - Huế đã tỏ rõ thái độ: "... cha Lý đã xuyên tạc, nói xấu Đảng, chính quyền và cả Bác Hồ về tự do tín ngưỡng thì giáo dân chúng tôi không thể đồng tình...". Vậy phải chăng cái gọi là "tự do" mà linh mục Nguyễn Văn Lý kêu gọi, đòi hỏi, chỉ là cái cớ nhằm phục vụ những ý đồ khác. Là một linh mục, chắc hẳn linh mục Lý phải hiểu điều Huấn giáo của Hội Thánh Công giáo đã dạy: "*Quyền thực thi sự tự do là một đòi hỏi gắn liền với nhân phẩm, nhất là trong vấn đề tôn giáo và luân*

lí. Nhưng thực thi sự tự do không bao hàm quyền được nói hay làm bất cứ điều gì" (1747 *Toát yếu* - sách Giáo lí Hội Thánh Công giáo 1992).

Trả lời phỏng vấn qua điện thoại ngày 20-11-2000 với hãng thông tấn Công giáo CNS (Catholic Newservice) của Hoa Kỳ về vấn đề tự do tôn giáo ở Việt Nam, Đức cha Nguyễn Văn Sang (GM Thái Bình) đã nói rõ: "Tôi cho rằng dù ở bất cứ nước nào, dù được gọi là dân chủ nhất ở Âu - Mỹ cũng không bao giờ có cái gọi là tự do tôn giáo hoàn toàn tuyệt đối, vì quan niệm về vấn đề này ở mỗi nước có khác nhau... Nhưng trên lĩnh vực tôn giáo ở Việt Nam đã tiến triển rất nhiều cùng với việc tăng trưởng kinh tế. Tôi không rõ các nhà lãnh đạo phương Tây có thể làm gì cho Việt Nam về lĩnh vực này? Hơn nữa, chúng tôi giải quyết mọi vấn đề theo chủ quyền và kiểu cách của Việt Nam".

Ai cũng biết rằng, tôn giáo vừa là lĩnh vực tâm linh vừa là một thực thể xã hội. Vì vậy tôn giáo cũng không thể đứng "bên ngoài", "bên trên" của bất cứ thể chế chính trị xã hội nào. Mỗi nhà nước, khi thực thi việc quản lí điều hành xã hội cũng phải quản lí những tổ chức, con người cụ thể, đang sinh sống, làm việc ở đó, trong đó có các tôn giáo. Các tổ chức tôn giáo, tín đồ cũng phải có trách nhiệm tuân thủ pháp luật và các quy định của mỗi nhà nước. Đó là điều tất nhiên. Ở Việt Nam cũng vậy. Và người Việt Nam Công giáo cũng luôn xác tín rằng "là Hội Thánh giữa lòng dân tộc Việt Nam, chúng ta quyết tâm gắn bó với vận mạng quê hương, noi theo truyền thống dân tộc hoà mình vào cuộc sống hiện tại của

đất nước" (Thư Chung - HĐGM Việt Nam - 1980). Vì vậy người Công giáo, bên cạnh việc chu toàn bổn phận trước Thiên Chúa, cũng không được xao nhãng bổn phận trần thế.

Gắn bó, đồng hành với dân tộc qua bao thăng trầm của lịch sử, người Việt Nam Công giáo rất tự hào rằng trước khi là người Công giáo mình là người Việt Nam. Vì vậy việc chia sẻ với vận mệnh quê hương đất nước không chỉ là tình cảm tự nhiên vốn có của người Việt Nam Công giáo, mà đó còn là đòi hỏi của Phúc âm.

Vậy mà linh mục Nguyễn Văn Lý từ chỗ vu cáo Nhà nước Việt Nam "đàn áp tôn giáo", đến chỗ bôi nhọ cả các vị chức sắc cao cấp trong Giáo hội rằng "một số chức sắc cao cấp trong các Giáo hội cũng phải biết nói dối để được xuôi thuận công việc...". Ai cũng biết rằng Công giáo luôn đề cao sự thật thà trung thực, ngay thẳng, không chể chấp nhận kiểu "ăn gian nói dối". Điều răn thứ Tám Hội thánh đã dạy: "chớ làm chứng dối" và Giáo lí Hội Thánh Công giáo cũng chỉ rõ: "Trung thực là nhân đức hệ tại tỏ ra mình thành thật trong hành động cũng như trong lời nói, giữ mình khỏi thói tráo trở, giả dối, giả hình" (2505 - Sách Giáo lí Hội Thánh Công giáo).

Người Công giáo Việt Nam luôn tự hào về việc gắn bó, đồng hành với dân tộc suốt chiều dài lịch sử. Tên tuổi của nhiều vị Giám mục như Hồ Ngọc Cẩn, Nguyễn Văn Bình... các linh mục Hồ Thành Biên, Đậu Quang Lĩnh, Thân Văn Tường, Phạm Bá Trục, Vũ Xuân Kỳ,... đã gắn liền với lịch sử yêu nước của dân tộc Việt Nam, trở thành niềm tự hào chính đáng của người Công giáo Việt Nam. Không biết linh mục

Nguyễn Văn Lý có hiểu rằng Giáo hội Công giáo Việt Nam, các bậc chủ chăn và những người đồng đạo sẽ nhìn nhận những việc làm của ông ta như thế nào? Đồng bào công giáo sẽ nghĩ gì về người mục tử trong sứ vụ rao giảng lời Chúa và chăn dắt phần hồn của mình? Giáo luật của Giáo hội Công giáo phần "Chế tài trong Giáo hội" cũng quy định rằng: "Ai trong buổi trình diễn công cộng, hay trong buổi đại hội, hay trong bài viết phổ biến cho công chúng, hay dùng phương tiện truyền thông xã hội khác mà nói lộng ngôn, phạm thượng, hoặc xúc phạm nặng nề đến thuần phong mỹ tục, hoặc nguyên rủa hay kích động lòng thù ghét hay khinh bỉ tôn giáo hay Giáo hội, phải bị phạt hình phạt xứng đáng" (Điều 1369- GL 1983).

Chúng ta phấn đấu xây dựng một đất nước Việt Nam "dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh". Đó là mục tiêu lớn lao mang tính thời đại. Đó cũng là một chủ trương đúng đắn, không một tôn giáo nào lại không tán thành ủng hộ. Giáo hội Công giáo Việt Nam lựa chọn con đường "Sống phúc âm giữa lòng dân tộc" càng phù hợp chủ trương nêu trên, và điều đó đã và đang được người Công giáo thực thi bằng nếp sống đạo lành mạnh với

phương châm "tốt đời đẹp đạo" như là bằng chứng sống động diễn tả Tin Mừng mang bản sắc dân tộc. Vậy mà linh mục Nguyễn Văn Lý trong "Lời chứng" bằng sự hạ mình, cầu xin Hoa Kỳ và các nước khác cổ vũ cho việc "phổ biến nếp sống tôn giáo lành mạnh, bình thường của Hoa Kỳ cũng như của cộng đồng quốc tế" với các tôn giáo ở Việt Nam. Chắc hẳn linh mục Nguyễn Văn Lý rất thiếu thông tin về đời sống các tôn giáo ở các nước Mỹ và Tây - Âu, khi mà cuộc sống tiện nghi, hiện đại và lối sống thực dụng, tôn sùng vật chất đang là mối lo âu của Giáo hội các nước này?

Rõ ràng những gì mà linh mục Nguyễn Văn Lý đã làm, tự bản thân đã bộc lộ rõ mưu đồ chính trị đen tối và lộ liễu, đi ngược lại với suy nghĩ, tình cảm của người Việt Nam, trái hẳn với đường hướng mục vụ của HĐGM Việt Nam, chà đạp đạo lý truyền thống của dân tộc và chắc chắn làm tổn thương không nhỏ đến thanh danh của đạo Chúa. Vậy, đây là "Lời chứng", hay là sự "phản chứng Tin Mừng"? Dư luận nhân dân nói chung và đồng bào các tôn giáo nói riêng hết sức bất bình trước những việc làm của linh mục Nguyễn Văn Lý và đòi hỏi phải có sự phán xét công bằng, nghiêm minh./.